

Sammanfattning

Uppdraget

Utredningen har haft till uppgift att inom området för elektronisk kommunikation se över de politiska målen, analysera lagstiftningen och föreslå sådan ny lagstiftning som behövs, med inriktning på en horisontell och samordnad reglering av elektronisk kommunikationsinfrastruktur och elektroniska kommunikationstjänster. Övervägandena har skett mot bakgrund av den tekniska och marknadsmässiga utveckling som skett inom området och de rättsakter som nu antagits inom Europeiska unionen.

I det följande redogörs kortfattat för våra överväganden och slutsatser.

Politiska mål

Vi föreslår en ny samlad politisk målformulering för området elektronisk kommunikation. Målet innehåller dels övergripande politiska intressen, dels en beskrivning av de delar av sektorn elektronisk kommunikation där staten skall ta ett särskilt ansvar. Det nya målet ersätter det nuvarande telepolitiska målet samt inbegriper de delar av det IT-politiska målet och det mediepolitiska målet som har att göra med infrastrukturen för elektronisk kommunikation. Dessa mål kvarstår dock oförändrade.

Det nya mål som föreslås består av tre nivåer: allmänpolitiska mål, allmänpolitiska mål för sektorn och särskilda mål för sektorn. Målet lyder enligt följande.

- Elektronisk kommunikation skall vara så effektiv att den främjar tillväxt, ökar svensk konkurrenskraft samt bidrar till ökad produktivitet i samhället. Elektronisk kommunikation skall även bidra till att målet för mediepolitiken uppnås, dvs. stödja

- yttrandefrihet, mångfald, massmediernas oberoende och tillgänglighet samt motverka skadliga inslag i massmedierna.
- Enskilda och myndigheter skall ha största möjliga tillgång till effektiva och säkra elektroniska kommunikationer med bästa möjliga urval, pris och kvalitet. Det främsta medlet att uppnå detta är en effektiv konkurrens. Politiken skall därför främja en konkurrens utan snedvridningar och begränsningar.
  - Politiken för elektronisk kommunikation skall vidare säkerställa
    - att enskilda och myndigheter har tillgång till grundläggande tjänster till överkomliga priser i hela landet
    - att grundläggande tjänster är tillgängliga på ett likvärdigt sätt, bl.a. för att tillgodose funktionshindrades behov
    - att enskilda har tillgång till nödtjänster
    - skydd av den personliga integriteten
    - uthållighet och tillgänglighet under svåra påfrestningar på samhället i fred, höjd beredskap och krig
    - ett effektivt utnyttjande av frekvenser och adresser
    - ett verkningsfullt konsumentskydd
- samt främja
- en hållbar utveckling mot en hälsosam och god miljö
  - internationell harmonisering

Rättslig reglering

En ny lagstiftning

Utvecklingen på området för elektronisk kommunikation innebär att olika infrastrukturer och tekniker för överföring av kommunikation och tjänster sammansmälter, konvergerar. Konvergensen sker inom infrastruktur-, tjänste- och utrustningsområdena. Den har sin grund framförallt i digitaliseringen och den standardisering som skett på Internetområdet. Utvecklingen gör att det exempelvis är möjligt att telefonera via datorn, surfa på Internet via TV:n och se på TV i mobiltelefonen. Genom en samordning av lagstiftningen minskar utrymmet för gränsdragnings- och tolkningsproblem, som delvis redan uppkommit vid tillämpningen av gällande rätt. Regelstrukturen bör främja utvecklingen och vara ett effektivt instrument för att uppfylla de politiska målsättningarna.

Allmänt kan sägas att teleområdet idag är mer reglerat än IT-området överlag. Regleringen gäller främst den grundläggande tjänsten telefoni. Utvecklingen på teleområdet har emellertid gått mot avreglering, i takt med att statliga monopol avskaffats och allt fler privata aktörer etablerat sig på marknaden. Konkurrensen anses allmänt som det medel som bäst driver utvecklingen framåt.

När det gäller datakommunikation är utvecklingen en annan. Internets ställning på marknaden har t.ex. utvecklats i princip utan samhällsstyrning. En marknads- och teknikstyrd utveckling har lett till en snabb tillväxt på området. Frånvaron av detaljreglering har troligen bidragit till det hastiga framåtskridandet. Samtidigt har viktiga samhällsintressen blivit alltmer beroende av datakommunikation. Det gör att det finns ett behov av en grundläggande reglering också på detta område, framförallt med inriktning på tillit.

På medieområdet skiljer sig bilden något i förhållande till de båda övriga sektorerna. Här finns stora aktörer, såväl samhällsägda som rent kommersiella. Marknaden kännetecknas av vertikal integration på så vis att det många gånger finns kopplingar mellan ägare av programföretag och distributionsledet. Medieområdet är tämligen reglerat. Mycket av regleringen tar dock sikte på innehållet i program och andra tjänster. Lagen om standarder för sändning av TV-signaler är dock ett exempel på reglering som gäller själva överföringen.

En ny rättslig reglering för elektronisk kommunikation måste i stor utsträckning formas utifrån EG:s nya regelverk. Detta består av harmoniseringsdirektiv. En ny lagstiftning måste därför återge de rättigheter och skyldigheter som EG:s nya regelverk kräver och får inte gå utöver vad regelverket medger. Det finns inte utrymme för att på nationell nivå välja ut särskilda problem på marknaden och att reglera dessa på visst sätt utan att införa andra delar av EG:s regelverk.

Vårt förslag till ny rättslig reglering innebär att det införs en lag om elektronisk kommunikation, som ersätter telelagen och lagen om radiokommunikation. Lagen utgår från en allmän plikt att anmäla verksamhet som innebär tillhandahållande av allmänna kommunikationsnät och allmänt tillgängliga kommunikationstjänster. Användning av radiosändare och adresser ur en nationell adressplan kräver därutöver särskilt tillstånd. En grundtanke bakom regleringen är att det i första hand bör överlätas på de företag som bedriver verksamhet på marknaden att tillgodose enskildas och myndigheters behov av elektronisk kommunikation och säker-

ställa en effektiv konkurrens. Lagen innehåller därför endast ett begränsat antal generella skyldigheter för den som bedriver anmälningspliktig verksamhet. I övrigt pekas i lagen ut ett antal förpliktelser som en behörig myndighet kan besluta om utifrån förhållandena i varje särskilt fall. Det är också möjligt att i samband med beviljande av tillstånd föreskriva särskilda villkor för att t.ex. säkerställa slutanvändarnas behov. På motsvarande sätt är reglerna om samhällsomfattande tjänster uppbyggda. Lagen innehåller vidare nya bestämmelser om tvistlösning mellan enskilda.

Anmälningsplikt

Lagen bygger på principen om fritt marknadstillträde. För att möjliggöra en effektiv tillsyn och ett fungerande avgiftssystem krävs dock att den som vill tillhandahålla allmänna kommunikationsnät och allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster måste anmäla det i förväg. Någon förprövning av verksamheten är det emellertid inte fråga om. Undantag från anmälningsplikten har gjorts med hänsyn till den etableringsfrihet som gäller för sändningar av radioprogram i tråd enligt yttrandefrihetsgrundlagen.

Förslaget innebär en utvidgning av anmälningsplikten i förhållande till telelagen. Även Internetoperatörer och de som tillhandahåller rundradionät omfattas t.ex. av den nya anmälningsplikten. I gengäld slopas kraven på teletillstånd. Den dubbla tillståndsplikten som idag gäller för mobiltelefoni enligt telelagen och lagen om radiokommunikation (LRK) upphör därmed.

Rätt att använda radiosändare och adress ur nationell adressplan

Tillstånd att använda radiosändare och adress ur nationell adressplan behandlas i lagförslaget på i stort sett samma sätt, vilket sammanhänger med systematiken i auktorisationsdirektivet.

Med hänsyn till den svenska frekvensplanens rättsliga status och då det inte är praktiskt hanterbart att fastställa planen genom lag, är det även framöver nödvändigt att bibehålla ett system med individuella tillstånd för rätten att använda radiosändare. Vi föreslår dock en utvidgad möjlighet för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att göra undantag från tillståndsplikten.

Ett dubbelt prövningsförfarande bibehålls för utsändningar till allmänheten av ljudradio- och TV-program. Sådana sändningar kommer alltså även fortsättningsvis att kräva tillstånd enligt radio- och TV-lagen.

Principen om positiv inriktning vid prövningar av ansökningar om tillstånd bibehålls. För att tillse att radiofrekvenserna används effektivt införs emellertid en ny prövningsgrund, som innebär att tillstånd skall beviljas endast om radioanvändningen utgör en effektiv användning av frekvensutrymmet.

För att underlätta tillståndsprövningen i samband med t.ex. nya system för mobila elektroniska kommunikationstjänster föreslås att tillstånd att använda radiosändare för viss radioanvändning och tillstånd att använda enskilda radiosändare inom denna användning får meddelas vid skilda tillfällen.

Tillstånd att använda radiosändare skall alltså avse en viss radioanvändning. Också i övrigt anknyter den katalog av villkor som ett tillstånd kan förenas med i allt väsentligt till vad som gäller enligt LRK. En nyhet är emellertid att tillstånd som avser digital utsändning av radioprogram till allmänheten kan förenas med rätt att använda radiosändaren för annan användning, motsvarande högst 20 procent av den digitala kapaciteten i frekvensutrymmet. En förutsättning är dock att det inte inverkar menligt på konkurrensen.

Tillstånd skall vara tidsbegränsade.

Antalet tillstånd som beviljas i ett frekvensutrymme skall kunna begränsas, om det är nödvändigt för att garantera en effektiv användning av radiofrekvenser. I sådant fall skall tillstånd normalt beviljas efter allmän inbjudan till ansökan. Som grund för tillståndsprövningen skall ligga antingen ett jämförande urvalsförfarande (s.k. skönhetstävling) eller ett anbudsförfarande där det pris sökanden är villig att betala för tillståndet skall vara utslagsgivande (auktion) eller en kombination av dessa förfaranden.

Dagens regler i LRK om återkallelse av tillstånd och ändring av tillståndsvillkor har ändrats något. Exempelvis kommer den s.k. behovsprincipen inom förvaltningsrätten tydligt till uttryck genom att ett tillstånd inte får återkallas om ändamålet med åtgärden lika väl kan uppnås genom att tillståndsvillkoren ändras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall få fastställa nationella adressplaner för elektronisk kommunikation. Tillstånd skall krävas för att få använda en adress ur en sådan

adressplan. Ett tillstånd kan förenas med villkor, bl.a. om utnyttjandet av adresserna.

För adresser som är av betydande ekonomiskt värde skall tillstånd kunna beviljas efter allmän inbjudan till ansökan. Tilldelning skall ske efter anbudsförfarande eller ett förfarande med slumpmässig tilldelning (lottning).

I fråga om återkallelse av tillstånd och ändring av tillståndsvillkor kommer i huvudsak samma regler att gälla som beträffande tillstånd att använda radiosändare.

En nyhet är att vi föreslår att tillstånd att använda radiosändare eller adress får överlätas (s.k. andrahandshandel). En överlåtelse är dock giltig endast efter medgivande från tillståndsmyndigheten. Medgivande skall lämnas bl.a. under förutsättning att det inte finns skäl att anta att överlåtelsen inverkar menligt på konkurrensen.

Konkurrensregler

EG:s nya regelverk bärs upp av bl.a. strävan att skapa förutsättningar för en fungerande konkurrens. Avsikten är att konsumenter och andra slutanvändare därigenom skall erbjudas de nät och tjänster som de efterfrågar och till bra villkor. Det nya regelverket innebär i linje med detta ett närmande till den generella konkurrensrätten.

Rådande marknadssituation är inte sådan att man kan överge ett system med speciallagstiftning vid sidan av den generella konkurrensrätten. Tvärtom är EG:s nya regelverk att se som ett samexisterande komplement till konkurrenslagstiftningen. Konkurrensproblem eller missbruk av konkurrensfördelar kan ofta leda till utslagning av nytillkomna operatörer på en marknad. Syftet med det nya regelverket är att skapa ett lätthanterligt system för att så snabbt som möjligt komma till rätta med sådana problem och undvika risken för missbruk. Åtgärder enligt den nya lagen för att främja konkurrensen skall kunna vidtas i föregripande syfte oavsett ingripanden med stöd av konkurrenslagstiftningen. I de fall regelverken kolliderar förutsätts dock att de tillämpande myndigheterna för en dialog med varandra för att undvika överregleringar.

Den myndighet som regeringen bestämmer skall årligen fastställa produkt- och tjänstemarknader, särskilt geografiska marknader, som har sådana särdrag att det kan vara motiverat att införa skyldigheter enligt lagen. EG-kommissionens rekommendation om

relevanta produkt- och tjänstemarknader samt riktlinjer för marknadsanalys och bedömning av ett företags betydande inflytande på marknaden skall därvid beaktas. Beslut skall fattas efter ett särskilt samrådsförfarande.

De marknader som sålunda fastställts skall fortlöpande analyseras. Beträffande varje marknad skall det tas ställning till om det råder effektiv konkurrens. Om det inte råder effektiv konkurrens, skall företag med betydande inflytande på marknaden identifieras och åläggas en eller flera skyldigheter ur en särskild katalog. Denna innefattar bl.a. samtrafikskyldighet och skyldighet att lämna andra former av tillträde.

Ett företag skall anses ha ett betydande inflytande på en viss marknad om det, antingen enskilt eller tillsammans med andra, har en ställning av sådan ekonomisk styrka att det i betydande utsträckning kan uppträda oberoende av sina konkurrenter, sina kunder och i sista hand av konsumenterna. Den marknadsandel som används som ett riktmärke vid bedömningen av betydande inflytande enligt konkurrensrättsliga regler torde vanligen uppgå till cirka 40 procent, vilket kan jämföras med nuvarande cirka 25 procent, som krävs för att ett företag skall anses ha marknadsdominerande ställning enligt telelagen.

Särskilda skyldigheter som har ålagts ett företag med betydande inflytande på marknaden skall upphävas, om det vid en marknadsanalys konstateras att det råder effektiv konkurrens. Tidpunkten för upphävande av en skyldighet skall bestämmas med hänsyn till berörda parter intressen.

Samtrafik och andra former av tillträde

Det nya tillträdesdirektivet innebär en avreglering i förhållande till vad som gäller om samtrafik enligt telelagen. I dag finns en generell samtrafikskyldighet för dem som tillhandahåller anmälningsskyldiga teletjänster, särskilt fast telefoni och mobila teletjänster. Denna samtrafikskyldighet försvinner enligt den nya lagen och ersätts av en generell skyldighet att förhandla om samtrafik. Förslaget har sin grund i att EG-direktiven har som utgångspunkt att samtrafik och andra former av tillträde i första hand skall åstadkommas genom frivilligt träffade avtal på kommersiell basis. Misslyckas det ger emellertid lagen möjlighet att under vissa förutsättningar införa

särskilda skyldigheter avseende samtrafik och andra former av tillträde.

Sälunda får den som kontrollerar slutanvändares tillträde till allmänna kommunikationsnät förpliktats att bedriva samtrafik eller vidta annan åtgärd som krävs för att slutanvändare kan nå varandra. I övrigt gäller i princip att sådana åtgärder bara kan vidtas mot operatörer som har ett betydande inflytande på en viss marknad. Skyldigheterna är allmänt angivna och ger i huvudsak endast en ram för vad en myndighet kan föreskriva. Utrymmet att utifrån förhållandena i det enskilda fallet fastställa hur skyldigheterna skall utformas och fullgöras är alltså stort.

De särskilda skyldigheter som en operatör med betydande inflytande på en viss marknad kan åläggas enligt den föreslagna lagen är först och främst att uppfylla rimliga krav på tillträde till och användning av nät och tillhörande faciliteter. En sådan skyldighet kan bl.a. avse skyldighet för operatören att ge annan tillträde till specificerade delar av nätet och tillhörande faciliteter samt att bedriva samtrafik. Den skyldighet som idag gäller enligt EG-förordningen om tillträde till accessnätet för operatörer som har betydande inflytande på marknaden för fast telefoni att tillhandahålla tillträde kan åläggas med stöd av dessa bestämmelser i lagen. En sådan skyldighet skall förenas med skyldighet att offentliggöra ett referenserbjudande som innehåller vissa bestämda uppgifter.

Förslaget till en ny lag ger även möjlighet att föreskriva om skyldighet att erbjuda samlokalisering eller andra möjligheter till gemensamt utnyttjande av tillhörande faciliteter. Förutom tillträde till utrymme i telefonstationer kan det t.ex. avse utrymme i master för basstationer för mobila elektroniska kommunikationstjänster, såsom tredje generationens mobiltelefoni (UMTS).

En operatör med betydande inflytande på en marknad får vidare under vissa förutsättningar åläggas att tillämpa visst pris eller iaktta kostnadstäckning vid prissättning för specifika typer av samtrafik och andra former av tillträde. En sådan förpliktelse kan avse skyldighet att tillämpa en viss angiven kostnadsredovisningsmetod. Utredningen uttalar sig för tillämpning av en modell för beräkning av långsiktig särkostnad (Long Run Incremental Cost, LRIC). Det är också den modell som EG-kommissionen förordar. Den som har förpliktats att kostnadsorientera sin prissättning skall visa att priserna är rättvisa och skäliga med hänsyn till kostnaderna.

Andra särskilda skyldigheter avseende tillträde är skyldighet att offentliggöra referenserbjudande eller vissa särskilda uppgifter,

tillämpa icke-diskriminerande villkor i verksamheten samt att särredovisa viss verksamhet.

Förutom den skyldighet att samlokalisera som kan åläggas en operatör med betydande inflytande på en marknad föreslås en möjlighet att framtvunga samlokalisering när det är nödvändigt för att skydda miljön eller för att tillgodose vissa andra allmänintressen, såsom folkhälsa, allmän säkerhet eller mål för fysisk planering. Denna bestämmelse bör kunna motverka problem som uppkommer framförallt vid etablerande av nya nät för mobila elektroniska kommunikationstjänster.

Samhällsomfattande tjänster

Beträffande de samhällsomfattande tjänsterna innebär den nya lagen inte några större förändringar jämfört med dagens reglering på teleområdet. Med samhällsomfattande tjänster avses i huvudsak tjänster som till ett överkomligt pris skall tillhandahållas alla användare oavsett var de bor. Förhoppningen är att marknaden själv skall tillgodose behovet och se till att de angivna tjänsterna tillhandahålls. Det är först när marknaden misslyckas med detta som en myndighet ges möjlighet att ingripa och förplikta någon att tillhandahålla en viss sådan tjänst.

Sälunda innehåller den nya lagen en bestämmelse som säger att om det behövs för att ge slutanvändare tillgång till nät eller tjänster till ett överkomligt pris, får den som är lämplig för uppgiften förpliktas att

- uppfylla rimliga krav på anslutning till det allmänna telefonnätet i en fast nätanslutningspunkt,
- i samma utsträckning ge tillgång till sådana allmänt tillgängliga telefonitjänster,
- i en årligen uppdaterad abonnentförteckning göra uppgifter om samtliga enskildas telefonabonnemang tillgängliga i den utsträckning de inte omfattas av sekretess eller tystnadsplikt enligt lag,
- tillhandahålla en fullständig upplysningstjänst avseende telefonabonnemang (med motsvarande förbehåll som föregående punkt),
- tillhandahålla telefonautomater i en omfattning som tillgodoser allmänhetens behov, samt
- tillhandahålla funktionshindre tillgång till allmänt tillgängliga telefonitjänster i samma utsträckning och på likvärdiga villkor som

för andra slutanvändare och att tillgodose funktionshindrades behov av särskilda sådana tjänster.

En fast anslutning till det allmänna telefonnätet som tillhandahålls som en samhällsomfattande tjänst skall enligt lagförslaget göra det möjligt för slutanvändare att ringa och ta emot lokala, nationella och internationella telefonsamtal, telefax och datakommunikation med en viss lägst angiven datahastighet som medger ett funktionellt tillträde till Internet. Sådan anslutning skall erbjudas funktionshindrade i samma utsträckning och på liknande villkor som för andra slutanvändare.

Att i lagtexten ange en viss lägsta datahastighet skulle, med hänsyn till den dynamiska utveckling som präglar området för elektronisk kommunikation, riskera att låsa fast rättstillämpningen på ett olyckligt sätt. Vi har därför valt att avstå från att i lagen ange vad som närmare menas med ett funktionellt tillträde till Internet. Att låta datahastigheten bestämmas genom enskilda myndighetsbeslut ger betydligt bättre möjligheter för en flexibel anpassning till vid varje tidpunkt rådande förhållanden.

En förpliktelse att tillhandahålla en samhällsomfattande tjänst får förenas med villkor om uppfyllelse av särskilda prestandamål. En skyldighet att tillhandahålla en samhällsomfattande tjänst kan vidare kombineras med bl.a. prisreglering i form av gemensamma taxor för hela landet eller ett visst högsta pris.

Liksom i dag skall det vara möjligt för staten att tillgodose enskildas och myndigheters behov av tillgång till elektroniska kommunikationstjänster eller nät genom upphandling. Möjligheten skall gälla där det är särskilt påkallat med hänsyn till kostnaderna för tillhandahållande av tjänsten eller nätet. Däremot avstår vi från att lägga fram förslag på finansiering av samhällsomfattande tjänster genom att företag på marknaden förpliktas att betala avgifter, vilket EG:s regelverk medger. Vi anser dock att det finns anledning att överväga frågan längre fram.

Utöver de krav som uppställs på dem som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster innehåller den nya lagen vissa allmänna skyldigheter för operatörer. Särskilda krav uppställs beträffande den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst. Det gäller bl.a. uthållighet och tillgänglighet vid katastrofer och liknande förhållanden och skyldighet att medverka till att nödsamtal utan avbrott kan förmedlas avgiftsfritt för användaren. En nyhet i förhållande till telelagen är skyldigheten att, i den mån det är

tekniskt genomförbart, ge lokaliseringssuppgifter till den som mottar nödsamtal.

Förslaget innehåller också bestämmelser om nummerportabilitet vid byte av tjänsteleverantör beträffande allmänt tillgängliga telefonitjänster. Krav på nummerportabilitet gäller inte mellan fasta och mobila teletjänster. Geografiska begränsningar finns också. Särskilda ersättningsregler som överensstämmer med nuvarande regler i telelagen föreslås.

Till skydd för konsumenter och andra slutanvändare föreslås en regel om vad ett avtal mellan slutanvändare och tillhandahållare av elektroniska kommunikationstjänster skall innehålla. För att konsumenterna skall kunna överblicka sina kostnader införs dessutom en bestämmelse som innebär att en operatör som tillhandahåller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster skall erbjuda abonnenten att teckna en kreditgräns. När gränsen nåtts skall abonnenten underrättas om detta och tjänsten i fråga spärras. Spärrningen skall omedelbart kunna upphävas av abonnenten.

Förslaget innehåller vidare regler om informationsskyldighet till slutanvändarna, bl.a. avseende tjänsternas kvalitet.

Radio och TV- frågor

Idag finns regler om vidareändningsplikt, ofta benämnt "must-carry", i radio- och TV-lagen. Vi föreslår inte någon ändring av dessa bestämmelser. Det finns dock ett antal frågor som bör utredas vidare i annat sammanhang. Exempel på det är vilka nät som skyldigheten skall gälla.

Vi föreslår att TV-standardlagen ändras genom att lagens tillämpningsområde utökas till att omfatta dels radiosändningar, dels elektroniska kommunikationsnät.

När det gäller elektroniska programguider (EPG) föreslår vi att det inte införs någon reglering av sådana nu. Detsamma gäller tillämpningsprogram (API).

Integritetsskydd

Vårt förslag i denna del bygger på att förslaget till kommunikationsdataskyddsdirektiv antas och att det skall vara genomfört i medlemsstaterna med högst några månaders fördröjning i förhållande till de övriga rättsakter som ingår i EG:s nya regelverk.

Den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst skall ansvara för att personuppgifter och integriteten i nätet skyddas.

Trafikuppgifter om abonnenter eller användare skall utplånas eller avidentifieras när de inte längre behövs för att överföra ett elektroniskt meddelande. Undantag från detta gäller bl.a. om uppgifterna behövs för fakturering.

Andra lokaliseringssuppgifter än trafikuppgifter (såsom uppgifter om position från satellit – t.ex. GPS) som rör användare eller abonnenter får endast behandlas av den som bedriver anmälningspliktig verksamhet sedan uppgifterna har avidentifierats eller om användarna eller abonnenterna gett sitt samtycke till behandlingen.

Ett särskilt förbud mot avlyssning m.m. införs för att säkerställa ett skydd för hemligheten för elektroniska meddelanden (kommunikation enligt direktivets terminologi). Regleringen motsvarar i huvudsak bestämmelserna om telehemlighet i teledataskyddsdirektivet. Förbudet att behandla sådana uppgifter innebär inte något hinder mot nödvändig mellanlagring (eng. buffering) eller sådan lagring som sker endast för att effektivisera fortsatt överföring till andra mottagare (caching).

Cookies är datafiler där information lagras för att t.ex. användas vid en senare kommunikation för att kunna se om den som begär information tidigare har gjort detta. Genom informationen kan bl.a. innehållet i en webbsida anpassas efter olika användarmönster. Användningen av elektroniska kommunikationsnät för att lagra information eller för att få tillgång till information som är lagrad i en abonnents eller användares terminalutrustning kommer enligt förslaget att vara tillåten endast på villkor att abonnenten eller användaren i fråga får klar och fullständig information om ändamålet med behandlingen och ges tillfälle att hindra sådan behandling.

Beträffande abonnentförteckningar skall abonnenter som är fysiska personer bl.a. ges möjlighet att avgöra om och i så fall vilka personuppgifter som skall finnas med i en allmänt tillgänglig abonnentförteckning. Det skall vara kostnadsfritt att inte

förtecknas i allmänt tillgängliga abonnentförteckningar eller att kontrollera, rätta eller dra tillbaka personuppgifter från dem.

Prövningsförfarandet

Den myndighet som regeringen bestämmer skall ta emot anmälan, pröva ansökningar, besluta om skyldigheter och i övrigt pröva frågor och handlägga ärenden samt utöva tillsyn enligt den nya lagen eller enligt föreskrifter som är meddelade med stöd av lagen. Vilken eller vilka myndigheter som bör svara för dessa uppgifter kommer att övervägas i nästa fas av utredningens arbete, som är att se över myndighetsorganisationen på området för elektronisk kommunikation. I avvaktan på det förordar vi att Post- och telestyrelsen (PTS) får till uppgift att utföra den marknadsanalys m.m. som erfordras i samband med att det nya regelverket träder i kraft.

Myndigheten skall på i princip motsvarande sätt som sker idag enligt telelagen och LRK få ta ut avgifter för myndighetens verksamhet från den som är anmälningspliktig eller tillståndspliktig enligt lagen.

På en dynamisk marknad är det viktigt med ett snabbt och enkelt prövningsförfarande. För vissa typer av prövningar införs krav på viss längsta handläggningstid. Vi föreslår också en ny modell för tvistlösning.

Ett särskilt nämndförfarande inrättas för prövning av tvister i anledning av den nya lagen om elektronisk kommunikation. Nämnden skall fungera som alternativ till myndighetsprövning. Ordförande i nämnden skall utses av parterna bland personer som regeringen förordnat. Också eventuella övriga nämndledamöter skall utses av parterna, till lika antal efter överenskommelse. Nämnden skall finansieras av parterna.

Tvistlösning skall även kunna ske av myndighet i de fall myndigheten har fattat ett beslut om t.ex. en skyldighet att bedriva samtrafik. Parterna skall då kunna vända sig till myndigheten för att få prövat frågor med anslutning till beslutet, t.ex. om ersättning för samtrafiken. Någon omprövning av det tidigare fattade beslutet är det inte fråga om.

För att så långt möjligt skapa en gräns mellan tvistlösungsverksamhet och medling föreslår vi att myndigheten inom ramen för en tvistprövning skall kunna besluta om medling genom en särskilt

utsedd medlare, på samma sätt som gäller vid tvistlösning i allmän domstol. Medlingsförfarandet skall bekostas av parterna.

Vi föreslår inte någon särskild tvistlösningssystem utanför domstol för konsumenttvister. I dag gäller att Allmänna reklamationsnämnden (ARN) prövar frågor som rör telefon- respektive Internetabonnemang. Detta system uppfyller enligt vår bedömning EG-rättens krav om en enkel tvistlösningssystem för konsumenter. Dock krävs vissa ändringar av de regler som gäller för prövningen vid ARN, bl.a. bör den särskilda beloppsgränsen för tvisteföremålets värde tas bort.

Konsekvenser

Ett syfte med det nya regelverket är att skapa regler som underlättar för nya företag att komma in på marknaden. Därigenom kan det skapas en effektiv konkurrens. Den sektorsspecifika regleringen gynnar de mindre företagen på så sätt att företag med betydande inflytande på en marknad kan åläggas särskilda skyldigheter, om inte konkurrensen fungerar. En effektiv konkurrens gynnar alla aktörer på området både som tillhandahållare av elektroniska kommunikationsnät och tjänster och som användare. Tillsynen av lagen skall ske genom en eller flera myndigheters försorg. I uppgifterna ingår att regelbundet göra marknadsanalyser för att kontrollera att konkurrensen fungerar.

Vissa av de förslag som lämnas i detta betänkande kan medföra ökade kostnader för företag. Andra förslag medför minskade kostnader. Finansiella konsekvenser kan också uppkomma i anledning av förändrade uppgifter för myndigheterna. Vår bedömning är dock att regelverket totalt sett inte medför någon mer omfattande kostnadsökning.